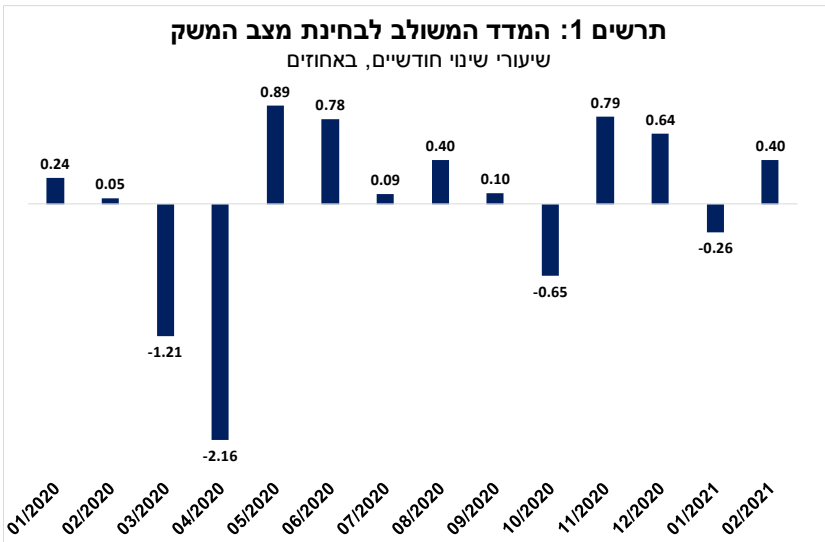

24/03/2021

השבוע במאקרו

המדד המשולב לבחינת מצב המשק עלה בחודש פברואר ושיקף את תחילת תהליך הפתיחה המחודשת של המשק

המדד המשולב לבחינת מצב המשק עלה בחודש פברואר 2021 ב-0.4% לעומת החודש הקודם (ראה/י תרשים 1). בנק ישראל מדגיש בהודעתו כי עליית המדד המשולב משקפת את תחילת תהליך הסרת ההגבלות על הפעילות עם היציאה מהסגר השלישי. לאור ההתקדמות של פתיחת המשק לצד המשך העלייה בשיעור המתחסנים (כ-50% מהאוכלוסייה שהתחסנו בשתי מנות עד כה), נראה כי גם בחודש מרץ צפויה עלייה במדד המשולב.

רכיבי המדד המשולב שתמכו בעלייתו בפברואר הם בעיקר: שיעור המשרות הפנויות, הפדיון בענפי השירותים (בינואר), משרות השכיר (דצמבר 20) והתחלות הבנייה (דצמבר 20). מנגד, הרכיבים: יבוא מוצרי צריכה, יצוא סחורות ויבוא התשומות לייצור, קיזזו את העלייה.

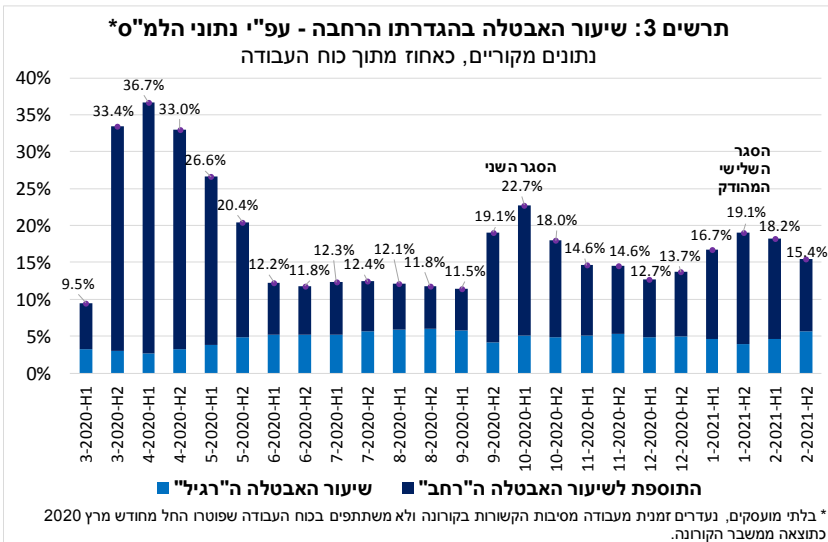
בחינה של הפעילות לפי ענפים ממשיכה להצביע על שונות משמעותית בין הענפים השונים. בתרשים 2 המצורף מוצגת בחינה של נתוני הפדיון בענפי המשק השונים (נתונים חודשיים, מנוכי עונתיות) בחודש ינואר 2021 לעומת פברואר 2020 (לפני פרוץ המשבר). מהתרשים עולה כי פעילות הענפים שחשופים במידה רבה להגבלות הקורונה נותרה נמוכה מאוד בזמן הסגר המהודק שחל בחודש ינואר. מדובר בענפים: שירותי אירוח ואוכל, אמנות ופנאי, שירותי ניהול ותמיכה, חינוך ושירותי תחבורה ואחסנה; אשר מהווים כ-10% מהפעילות המשקית. מנגד, הענפים שהגבלות השפיעו פחות על פעילותם הציגו ביצועים טובים יותר, ובראשם: מסחר סיטונאי, מידע ותקשורת ושירותים מדעיים.

לסיכום, האינדיקטורים לפעילות הכלכלית מצביעים על המשך התאוששות בפעילות, לרבות הענפים שנפגעו באופן משמעותי בזמן המשבר, במקביל להמשך הסרת ההגבלות על הפעילות. לאור זאת, ניתן לצפות לשיפור, ואף רוחבי יחסית, במדדי הפדיון בחודשים פברואר-מרץ. להערכתנו, בתרחיש מרכזי, שנת 2021 צפויה להסתכם בצמיחה של כ-5%, ובתרחיש של המשך פתיחה מהירה של המשק, ללא התפרצויות מחודשות של תחלואה, שיעור הצמיחה עשוי להיות גבוה יותר.

שיעור האבטלה ה"רחב" ירד במחצית השנייה של פברואר, במקביל לעליית שיעור האבטלה ה"רגיל"

סקר כוח האדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס) למחצית השנייה של חודש פברואר, מצביע על ירידת היקף האבטלה, שנמדד על-ידי שיעור האבטלה בהגדרתו הרחבה (השיעור ה"רחב"). שיעור זה (שמחושב על בסיס נתונים שאינם מנוכים מהשפעות של עונתיות) מביא בחשבון את הבלתי מועסקים, עובדים שהוצאו לחל"ת ועובדים שפוטרו עקב משבר הקורונה ולכן לא משתתפים בכוח העבודה. כלומר, מציג תמונה מהימנה יותר באשר להיקף אי-התעסקה במשק בזמן משבר הקורונה, זאת בניגוד לשיעור האבטלה בהגדרתו הסטנדרטית (השיעור ה"רגיל"), בעיקר מסיבות של הגדרות.

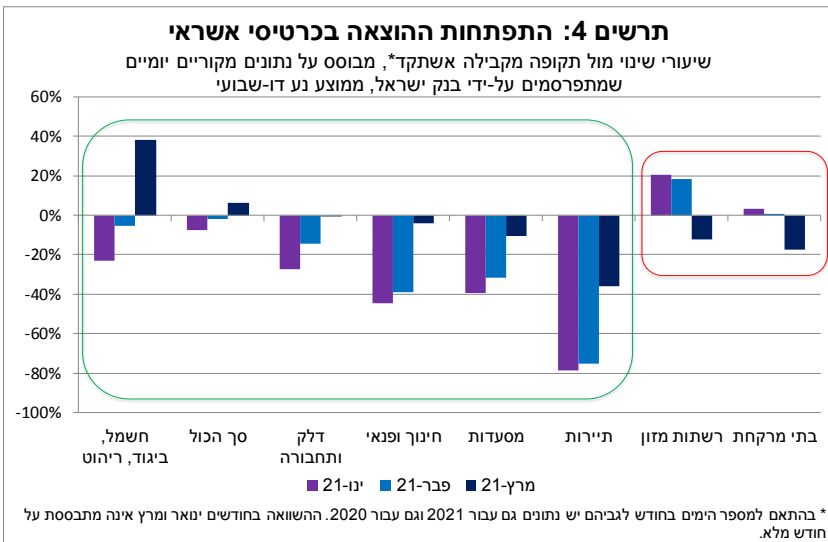
במחצית השנייה של פברואר שיעור האבטלה ה"רחב" ירד באופן משמעותי יחסית ל-15.4% לעומת 18.2% במחצית הראשונה של החודש, ובמקביל שיעור האבטלה ה"רגיל" עלה בנקודת אחוז ל-5.6% (ראה/י תרשים 3). מדובר ברמה הנמוכה ביותר של שיעור האבטלה ה"רחב" מאז המחצית השנייה של 2020, אשר משמעותה היקף של כ-640 אלף מובטלים. ירידה זו בהיקף

האבטלה באה במקביל לתחילת הסרת הגבלות הקורונה, שאפשרה חזרה לפעילות רחבה יותר, ולכן לוותה בחזרה של עובדים למעגל העבודה, בעיקר אלה שהיו בחליית.

לסיכום, ככל שתהליך פתיחת המשק ימשיך ויתקדם אנו צופים כי שיעור האבטלה הרחב ימשיך לרדת (פחות עובדים בחליית), במקביל להמשך עליית שיעור האבטלה הרגיל (הממושך). התפתחות זו, משקפת את השינוי המבני שנוצר בשוק העבודה עקב משבר הקורונה, מצב שבו מקצועות, כישורים, ניסיון תעסוקתי ויכולות מסוימות לא ידרשו באותו מידה כפי שהיה לפני הקורונה, זאת בדגש על אותם עובדים שלא עברו הסבה מקצועית מתאימה לנדרש בשוק העבודה בעת הנוכחית.

נמשכת מגמת העלייה בהיקף ההוצאה בכרטיסי אשראי

נתוני ההוצאה בכרטיסי אשראי המתפרסמים על ידי בנק ישראל מצביעים על מגמת עלייה רוחבית יחסית בהיקף הרכישות מאמצע חודש פברואר, עם היציאה ההדרגתית מהסגר השלישי.

בתרשים 4 המצורף, מוצגת בחינה של התפתחות היקף ההוצאה בכרטיסי אשראי מתחילת 2021 לפי תחומי פעילות. בתרשים מוצגים שיעורי שינוי מול התקופה המקבילה ב-2020, זאת במטרה לנטרל השפעות של עונתיות בנתונים. התרשים מצביע על שיפור מתמשך ברכישות במרבית הענפים, להוציא רשתות מזון ובתי מרקחת, שבלטו לחיוב בזמן המשבר, על רקע הגדרתם כענפים חיוניים, השהייה הממושכת בבתי והעלייה בהיקף העבודה מהבית. עם היציאה מהסגר, מגמות אלה התמתנו וכך גם היקף הרכישות בענפים אלה.

השיפור המשמעותי נרשם בענפים: חשמל ביגוד וריהוט, תיירות וחינוך ופנאי. ענפים אלה נהנו מתחילת תהליך הסרת הגבלות הקורונה וחזרה לפעילות בהיקף נרחב יותר בדגש על חודש מרץ. עם זאת, יש לציין שתקופת ההשוואה, מרץ 2020, כוללת בחלקה את הסגר הכללי הראשון, בו רמת הפעילות הייתה נמוכה באופן חריג. במבט קדימה, ככל שתהליך החזרה לפעילות יימשך כמתוכנן, וימשיך לכלול גם ענפים שהיו מושבתים לאורך המשבר, בדגש על ענפי השירותים, היקף ההוצאה בכרטיסי אשראי צפוי להמשיך ולעלות גם בחודשים הבאים.

חג פסח שמח לכל קוראינו!
הסקירה הבאה תתפרסם אחרי החג

כתב: יניב בר